

eP Coses de la vida SOCIETAT

GRAN BARCELONA • Persones vulnerables troben refugi a les biblioteques → P. 32

DISTRICTES • Autobús gratuït entre els hospitals del Mar i l'Esperança → P. 40

Projecte de cooperació singular

Diferents imatges del projecte 'Fem Escola'.

les ajudes

LA MEITAT QUE ARAFA 4 ANYS

XIFRES PER AL DESENVOLUPAMENT
 • L'Ajuda Oficial al Desenvolupament (AOD) executat per la Generalitat encara no ha recuperat la quantia que tenia el 2011. Les últimes dades disponibles, relatives al 2015, permeten conèixer que la part de gairebé la meitat que la del 2011. Segons l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, el 2015 la inversió va ser de 17,5 milions, mentre que el 2011 van superar els 34 milions.

PREVISIÓ OPTIMISTA
 • Si es comparen les dades del 2014 i el 2015, les ajudes han crescut lleugerament i s'equilibra la recuperació iniciada el 2013.

OBJECTIU: EL 6,7% DEL PIB
 • L'ONU va aprovar el 1979 una resolució que instava els estats a destinar el 0,7% del PIB a promoure el desenvolupament humà sostenible dels països empobrits. Alguns estats mantenen el compromís, tot i que la majoria no han complert l'objectiu.

Uns arquitectes de BCN porten la volta catalana a un col·le del Senegal

L'equip DAW impulsa l'aventura solidària 'Fem Escola' en una apartada regió del país | L'equip projecta 16 aules amb aquesta tècnica constructiva que facilita la refrigeració natural

CARLES COLA
 BARCELONA

La volta catalana va arribar als Estats Units a finals del segle XIX i va causar tanta admiració que l'any 2014 Nova York va dedicar una femme-mol molt comuna a la Barcelona del modernisme i que ara hereta una ciutat senegalesa en què els francesos, quan allò era la seva colònia, no van aixecar ni un mur que valguri la pena mencionar. La volta catalana, en la seva versió més autàntica, arriba al Senegal.

Una localitat de tot just 12.000 habitants, hi estan construint una escola en la qual cada una de les aules, independents les unes de les altres, entre boixos i mangos, serà una guardiola catalana invertida, una delícia arquitectònica molt comuna a la Barcelona del modernisme i que ara hereta una ciutat senegalesa en què els francesos, quan allò era la seva colònia, no van aixecar ni un mur que valguri la pena mencionar. La volta catalana, en la seva versió més autàntica, arriba al Senegal.

Al no ser un projecte de cooperació l'alt d'una organització de caràcter no-admetre, periodísticament un camí. No és cap projecte de caritat, sinó de qualitat, explica un dels seus impulsors, David García, fundador de l'estudi arquitectònic barceloní DAW.

La perplexitat que allò causava va desencadenar una expedició de la resta de l'equip buscant les fonts d'aquella tècnica. Va ser així com van arribar al Senegal més oblidat, perquè aquell (i només cal veure un mapa per entendre-ho) és un país insòlit. Entre el nord, on hi ha la capital, Dakar, i el sud, on es troba Thiès-Khady, hi ha tot un país, Gàmbia, llarg com una bossa.

Al no ser un projecte de cooperació l'alt d'una organització de caràcter no-admetre, periodísticament un camí. No és cap projecte de caritat, sinó de qualitat, explica un dels seus impulsors, David García, fundador de l'estudi arquitectònic barceloní DAW.

El quilòmetre zero d'aquesta aventura s'ha de situar a principis del 2014. Aina Tugores, una de les arquitectes de l'estudi, torna a la feina europea després de dos mesos que cada any dedica a projectes de cooperació al Senegal.

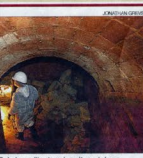
El quilòmetre zero d'aquesta aventura s'ha de situar a principis del 2014. Aina Tugores, una de les arquitectes de l'estudi, torna a la feina europea després de dos mesos que cada any dedica a projectes de cooperació al Senegal.

la història

onix-b'n'i hi ha quatre de primària i tan sols un d'aquest segon cicle. L'embut porta molts adolescents a emigrar a Dakar o, posats a fer, a Europa. Per a aquells que es queden el futur no és prometedor.

BENEFICÀRIA / Així de la volta catalana pot semblar d'entrada una frivola d'arquitectes. Però no. Als problemes que ja pateixen zones com ara el sud del Senegal i hi ha d'afegir que les solucions d'emergència que de vegades adopten amb bona fe les onegats són terribles, a l'hora, més o menys, de l'arquitectura amb què la Xina, el gran inversor de l'Àfrica, porta a terme els seus projectes. Panets de formigó i sostre de tapa. L'antífes de la volta catalana i el seu anomenat efecte clar, aquell refrigerador natural que no deteca mai de sorprendre.

En una superfície de dies hectàrectes cedida per les autoritats municipals, DAW ha projectat 16 aules a un cost de construcció d'uns 100 euros el metre quadrat, una cifra a la qual poques onegats poden plantar cara i, més, sense planxa.

Refugi de la guerra civil a Crícsia realitzat amb volta catalana.

Útil tant per a catedrals com per a refugis

En diuen volta o volta catalana, però no perquè sigui un invent català, sinó perquè al segle XVIII hi vivien els més hàbils artesans d'aquesta tècnica venent com poques i poc curiosament, més s'estudia específicament a les facultats d'arquitectura. Només calen notícies de tota bona mà per aconseguir formes extraordinàries. Les cúpules de la Sagrada Família són un exemple del

clima d'aquesta tècnica, en especial la sala creuer que no serà visible fins al 2021, però la volta catalana és comuna en l'arquitectura industrial de finals del segle XIX, en coleres i, gràcies a la família Gustavino, en alguns dels més icònics edificis dels EUA, com l'Oyster Bar de la Grand Central Station de Nova York.

La màgia del descendentament / Al Senegal, García i hi va emportar un dels seus paletes de capçalera, el Mafel, però allà va ser crucial la trobada cura a cara amb el seu equivalent local, Eno. No va ser fàcil al principi, explicar el que portem fora, recorda el cap de files de DAW, és a dir, construir una cisterna de fusta, utilitzar la mateixa terra de la fina per elaborar textures que no se'n trenquen cuites, barrejats, així sí, amb un 7% de formigó, aixecar aquells murs coberts, retirar l'estructura i, veïd, distriure el resultat, una aula amb aires d'aquell oníric hotel que Antoni Gaudí va projectar per a Nova York, però de busseca, d'una sis metres d'alçada, 88 d'amplada i 10 de profunditat, orientada de nord a sud, perquè el sol no entremessi a les classes i perquè no es perdin ni un gram de la frescor natural. La grinda és que el paviment està instal·lat a partir de peces ceràmiques recuperades de ruina. Un trencaclos en tota regla, vaja.

A l'encarrec Lluís Moneu, un dels màxims d'aquesta aventura-se li va il·luminar la mirada a neura que comprenia el procés. Els seus companys tenien problemes per interpretar les representacions en tres dimensions que els arquitectes tracaven sobre els fulls de paper i és un llenguatge que, senzillament, no han concegut però Eno es va veure les possibilitats ben aviat.

«Encara busquem finançament per acabar al llarg del 2018 tota l'escola», reconeix García. Van haver de crear una fundació ad hoc per a l'ocasió, Fundación Eno, es diu. En realitat, el que necessiten no és cap xifra desmesurada. Una 200.000 euros per completar tota l'escola, una xifra moderada gràcies al fet que els cooperants s'allotgen amb les famílies locals, amb les quals comparteixen unida i convivença a la llum de la llum. A més, el primer pas, en aquest cas el més important, ja l'han fet. És aquesta mena d'encofrat constructiu amb fusta local que permet aixecar les parets i l'arc de BTC, que dit així sembla misteriós, però no és més que el nom tècnic de la coberta termocompactada. Amb aquesta marca de formigó, el 7%, s'obté un material d'extracció i molt econòmic, igual que la ciment, que quedarà allà, a l'escola, en part com a peça escultòrica i, en part com a motlle per a futures construccions, el 70 ha, m.

David García
 Arquitecte

★★★★

Fundador de l'estudi arquitectònic barceloní Daw, ha emprès una inaudita aventura solidària, Fem Escola, a la regió més oblidada del Senegal. Hi construirà una escola de qualitat, amb volta catalana, i un total de 16 aules.

► Pàg. 28